

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
Sektor za financijske institucije, poslovne informacije i ekonomske analize
Odjel za makroekonomske analize



Tržište rada – pokazatelji po županijama

Nezaposlenost, osiguranici mirovinskog osiguranja i stopa
nezaposlenosti

Stopa nezaposlenosti – usporedba na razini NUTS2 regija u EU

Srpanj 2017.



Nezaposlenost, osiguranici HZMO-a i stopa nezaposlenosti

Državni zavod za statistiku (DZS) objavljuje stopu registrirane nezaposlenosti po županijama (zbog ograničenosti podatka o broju zaposlenih) samo jednom godišnje na dan 31. ožujka. Iako je to stanje u početku predsezone kada su stope nezaposlenosti više, osobito u primorskim županijama, ovi podaci mogu poslužiti pri međusobnoj usporedbi županija i dinamici promjene u ovom mjesecu obzirom na isti mjesec prethodnih godina. Iz njih se vidi da stopa registrirane nezaposlenosti ima visok raspon među županijama.

U 2016. godini raspon od minimalne (Grad Zagreb) do maksimalne (Virovitičko podravaska županija) stope iznosio je 24,5 postotnih bodova, što je bilo nešto više nego pretkrizne 2008. godine. (Vidi: Tablica 1)

Tablica 1: Stopa nezaposlenosti, stanje 31. ožujka

Županija	2008.	2016.	2016.-2008., u postotnim bodovima
Republika Hrvatska	14,3	16,9	2,6
Kontinentalna Hrvatska	14,1	16,6	2,5
Grad Zagreb	6,2	8,2	2,0
Zagrebačka	10,6	15,1	4,5
Krapinsko-zagorska	9,6	14,6	5,0
Varaždinska	9,8	9,5	-0,3
Koprivničko-križevačka	14,0	16,7	2,7
Međimurska	11,6	12,1	0,5
Bjelovarsko-bilogorska	23,1	27,5	4,4
Virovitičko-podravaska	25,8	32,7	6,9
Požeško-slavonska	19,4	22,8	3,4
Brodsko-posavska	24,7	27,1	2,4
Osječko-baranjska	22,0	28,8	6,8
Vukovarsko-srijemska	27,5	29,7	2,2
Karlovačka	21,8	21,2	-0,6
Sisačko-moslavačka	24,9	32,3	7,4
Jadranska Hrvatska	14,7	17,6	2,9
Primorsko-goranska	10,8	13,0	2,2
Ličko-senjska	18,8	22,3	3,5
Zadarska	17,7	16,0	-1,7
Šibensko-kninska	19,6	22,5	2,9
Splitsko-dalmatinska	19,1	24,1	5,0
Istarska	6,7	8,4	1,7
Dubrovačko-neretvanska	15,3	18,3	3,0

Izvor: DZS; obrada: HGK

U svim županijama stopa nezaposlenosti pada posljednje dvije godine, a u Krapinsko-zagorskoj, Karlovačkoj, Varaždinskoj i Zadarskoj posljednje tri godine. Pritom je na pad stope kod svih županija utjecao veći pad broja nezaposlenih (koji je dijelom povezan i s demografskim i emigrantskim kretanjima).

Naime, podaci o imigraciji i emigraciji DZS-a pokazuju pojačano iseljavanje: od 2009. godine je saldo migracije s inozemstvom negativan i progresivno raste – u 2016. godini je iznosio -22,5 tisuća što je 4,5 puta više nego u prosjeku prethodnih šest godina, a emigriralo je rekordnih 36,4 tisuće osoba, 2,1 puta više nego u prosjeku prethodnih šest godina. Istodobni dugogodišnji negativni prirodni prirast (od 1997. godine), rezultira manjim pritiskom na burzu rada (negativni prirodni prirast je u 2016. godini iznosio -14,005 tisuća). Ovakva kretanja, s jedne strane pozitivno utječu na smanjivanje apsolutnog

broja nezaposlenih, no ujedno i negativno na rast broja zaposlenih.

Emigracija je u nekoliko posljednjih godina znatno veća u županijama Kontinentalne nego Jadranske Hrvatske. Pritom je najveći relativni rast stanovništva odseljenog u inozemstvo u

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

Sektor za financijske institucije, poslovne informacije i ekonomske analize

Odjel za makroekonomske analize

Tel.: 01/4828 – 373; elektronička pošta: makroekonomija@hgk.hr

2015. u odnosu na 2011. godinu zabilježen u Krapinsko-zagorskoj županiji gdje je njihov broj povećan za čak 9 puta, dok je jedina županija kod koje je zabilježen pad broja emigriranih Šibensko-kninska županija. U apsolutnim izrazima, najviše je emigriranih u razdoblju od 2011. do 2015. godine bilo iz najmnogoljudnijih županija odnosno Grada Zagreba i Splitsko-dalmatinske županije.

Usljed neujednačene dinamike u sferi nezaposlenosti i zaposlenosti, u svim je županijama 2016. godine zabilježen manji broj radno aktivnih stanovnika u odnosu na 2008. godinu (najmanji pad je zabilježen u Gradu Zagrebu, a najveći u Koprivničko-križevačkoj županiji). Ujedno su samo dvije županije Kontinentalne Hrvatske (Varaždinska i Karlovačka) i samo jedna županija Jadranske Hrvatske (Zadarska) u 2016. godini ostvarile manje stope nezaposlenosti nego prije krize.

Tablica 2: Registrirani broj nezaposlenih, prosjek godine

Županija	Prosjek godine		Apsolutna razlika	Stope (%)
	2008.	2016.	2016.-2008.	2016./2008.
Republika Hrvatska	236.741	241.860	5.119	2,2
Kontinentalna Hrvatska	161.853	164.785	2.932	1,8
Grad Zagreb	26.584	32.810	6.226	23,4
Zagrebačka	9.814	12.495	2.681	27,3
Krapinsko-zagorska	4.053	5.168	1.115	27,5
Varaždinska	6.822	5.771	-1.051	-15,4
Koprivničko-križevačka	5.799	4.944	-855	-14,7
Međimurska	5.051	4.665	-386	-7,6
Bjelovarsko-bilogorska	10.316	9.448	-867	-8,4
Virovitičko-podravska	7.729	8.146	417	5,4
Požeško-slavonska	4.669	4.411	-258	-5,5
Brodsko-posavska	12.797	10.591	-2.206	-17,2
Osječko-baranjska	25.633	28.062	2.429	9,5
Vukovarsko-srijemska	16.380	14.351	-2.029	-12,4
Karlovačka	10.815	7.872	-2.943	-27,2
Sisačko-moslavačka	15.392	16.051	659	4,3
Jadranska Hrvatska	74.888	77.075	2.188	2,9
Primorsko-goranska	12.911	12.888	-23	-0,2
Ličko-senjska	2.998	3.148	150	5,0
Zadarska	9.410	6.965	-2.445	-26,0
Šibensko-kninska	6.570	6.571	1	0,0
Splitsko-dalmatinska	31.562	35.383	3.821	12,1
Istarska	5.325	5.404	79	1,5
Dubrovačko-neretvanska	6.112	6.717	605	9,9

Izvor: HZZ; obrada: HGK

Iako se stanje nezaposlenosti poboljšalo u nekim županijama, **niti u jednoj županiji nije ostvaren rast broja zaposlenih odnosno osiguranika mirovinskog osiguranja u odnosu na 2008. godinu.** Pritom su se razinama iz 2008. godine više približile županije Jadranske Hrvatske nego Kontinentalne Hrvatske, najviše Ličko-senjska i Zadarska. (Vidi: Tablica 3)

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

Sektor za financijske institucije, poslovne informacije i ekonomske analize

Odjel za makroekonomske analize

Tel.: 01/4828 – 373; elektronička pošta: makroekonomija@hgk.hr

Tablica 3: Broj osiguranika mirovinskog osiguranja, prosjek godine

Županija	2008.	2016.	2016.-2008.	2016./2008. (%)
Republika Hrvatska	1.613.055	1.460.389	-152.666	-9,5
Kontinentalna Hrvatska	1.096.710	977.799	-118.912	-10,8
Grad Zagreb	475.586	434.160	-41.426	-8,7
Zagrebačka	77.686	73.202	-4.485	-5,8
Krapinsko-zagorska	37.141	35.802	-1.338	-3,6
Varaždinska	66.977	62.300	-4.677	-7,0
Koprivničko-križevačka	41.104	33.335	-7.769	-18,9
Međimurska	42.296	39.627	-2.670	-6,3
Bjelovarsko-bilogorska	37.644	29.875	-7.769	-20,6
Virovitičko-podravsko	24.398	19.460	-4.938	-20,2
Požeško-slavonska	20.931	18.504	-2.427	-11,6
Brodsko-posavska	42.477	35.869	-6.608	-15,6
Osječko-baranjska	98.164	84.091	-14.072	-14,3
Vukovarsko-srijemska	46.671	39.616	-7.055	-15,1
Karlovačka	38.869	34.000	-4.869	-12,5
Sisačko-moslavačka	46.770	37.958	-8.812	-18,8
Jadranska Hrvatska	516.344	482.590	-33.754	-6,5
Primorsko-goranska	126.282	111.719	-14.563	-11,5
Ličko-senjska	14.678	14.475	-203	-1,4
Zadarska	51.260	50.960	-301	-0,6
Šibensko-kninska	31.088	30.104	-984	-3,2
Splitsko-dalmatinska	156.906	146.778	-10.128	-6,5
Istarska	91.741	85.262	-6.479	-7,1
Dubrovačko-neretvanska	44.391	43.293	-1.098	-2,5

Izvor: HZMO; izračun HGK

*prosjek godine izračunat kao prosjek stanja krajem svakog kvartala

Stopa nezaposlenosti – usporedba na razini NUTS2 regija u EU

Na prostoru EU stopa nezaposlenosti regionalno se izražava samo do razine NUTS 2 statističkih regija, što za Hrvatsku znači za Kontinentalnu i Jadransku regiju. Kada se ove dvije hrvatske regije promatraju u kontekstu svih europskih regija, njihove su stope nezaposlenosti među najvišima, kako je i stopa za cijelu Hrvatsku među najvišima (iza Španjolske i Grčke). (Vidi: Tablica 4)

Višu stopu nezaposlenosti od lošije Jadranske Hrvatske koja je na 234. mjestu (od 273) ima 13 grčkih, 15 španjolskih, pet francuskih i pet talijanskih regija. No, razlika u razini regionalne minimalne i maksimalne stope nezaposlenosti u Hrvatskoj jest među dvjema najmanjima (poslije Danske) te iznosi samo 1,6 postotnih bodova.

Najveći raspon u regionalnoj nezaposlenosti (kada se isključe francuski prekomorski departmani) ima Italija, 19,5 postotnih bodova. Budući da je **Hrvatska 2016. godine članica Unije u kojoj je najviše pala stopa nezaposlenosti (za 2,8 postotnih bodova) u odnosu na prethodnu godinu**, tako je i, kada se gleda na regionalnoj razini, Kontinentalna Hrvatska bila treća regija u kojoj je najviše smanjena stopa nezaposlenosti (poslije dviju španjolskih regija). Jadranska je Hrvatska bila 14. prema tom kriteriju, a ispred nje, uz španjolske, bile su i dvije grčke te jedna portugalska regija.

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

Sektor za financijske institucije, poslovne informacije i ekonomske analize

Odjel za makroekonomske analize

Tel.: 01/4828 – 373; elektronička pošta: makroekonomija@hgk.hr

Tablica 4: Minimalne i maksimalne stope nezaposlenosti na razini NUTS2 regija u 2016. g.

Država	Regije s minimalnom i maksimalnom stopom nezaposlenosti	max	min	%
HRVATSKA	Jadranska Hrvatska	max	14,2	
	Kontinentalna Hrvatska	min	12,6	
BELGIJA	Bruxelles-Capitale/Brussels Hoofdstedelijk	max	16,8	
	Prov. West-Vlaanderen	min	3,7	
BUGARSKA	Severozapaden	max	10,6	
	Yugozapaden	min	5,4	
ČEŠKA	Moravskoslezsko	max	6,9	
	Praha	min	2,2	
DANSKA	Hovedstaden	max	6,6	
	Midtjylland	min	5,5	
NJEMAČKA	Berlin	max	7,8	
	Niederbayern	min	2,1	
IRSKA	Border, Midland and Western	max	9,2	
	Southern and Eastern	min	7,5	
GRČKA	Dytiki Makedonia	max	31,3	
	Ionian Nisia	min	16,0	
ŠPANJOLSKA	Ciudad Autónoma de Melilla	max	30,8	
	Comunidad Foral de Navarra	min	12,5	
FRANCUSKA	Nord - Pas-de-Calais	max	13,3	
	Limousin	min	7,1	
ITALIJA	Calabria	max	23,2	
	Provincia Autonoma di Bolzano/Bozen	min	3,7	
MAĐARSKA	Észak Alföld	max	9,3	
	Nyugat Dunántúl	min	2,7	
NIZOZEMSKA	Groningen	max	8,2	
	Zeeland	min	3,9	
AUSTRIJA	Wien	max	11,3	
	Salzburg	min	3,4	
	Vorarlberg	min	3,4	
POLJSKA	Podkarpackie	max	9,6	
	Lubuskie	min	4,7	
PORTUGAL	Região autónoma da Madeira	max	13	
	Centro (PT)	min	8,6	
RUMUNJSKA	Sud-Vest Oltenia	max	9,9	
	Nord-Est	min	3,0	
SLOVENIJA	Vzhodna Slovenija	max	8,9	
	Zahodna Slovenija	min	7,1	
SLOVAČKA	Východné Slovensko	max	13,2	
	Bratislavský kraj	min	5,1	
FINSKA	Pohjois - ja Itä-Suomi	max	10,2	
	Helsinki-Uusimaa	min	7,4	
ŠVEDSKA	Sydsverige	max	8,4	
	Övre Norrland	min	5,8	
UJEDINJENA KRALJEVINA	West Midlands	max	7,5	
	Berkshire, Buckinghamshire & Oxfordshire	min	2,7	
CIPAR	nema NUTS 2 regije			
LATVIJA	nema NUTS 2 regije			
LITVA	nema NUTS 2 regije			
LUKSEMBURG	nema NUTS 2 regije			
MALTA	nema NUTS 2 regije			

Izvor: Eurostat, obrada HGK

Opće napomene:

Ovu analizu izrađuje i za nju je odgovorna HGK. Informacije, mišljenja, analize i zaključci koji se iznose temelje se na javnim statističkim i ostalim informacijama što potječu iz izvora u čiju se potpunost i točnost HGK pouzdaje, ali za koje ne jamči. Utoliko su informacije, mišljenja, analize i zaključci izneseni u ovoj publikaciji podložni promjenama koje ovise o promjenama izvora informacija te o promjenama koje nastupe od trenutka pisanja teksta do njegova čitanja. Ova publikacija ili njeni dijelovi ne mogu se kopirati ili bilo kako drukčije reproducirati bez navođenja izvora.

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

Sektor za financijske institucije, poslovne informacije i ekonomske analize

Odjel za makroekonomske analize

Tel.: 01/4828 – 373; elektronička pošta: makroekonomija@hgk.hr

Iako je opća gospodarska kriza gotovo u svim članicama EU bila kraća nego u Hrvatskoj, tek je nekoliko njih uspjelo vratiti apsolutne razine nezaposlenosti i stope nezaposlenosti ispod onih iz 2008. godine – samo Malta, Njemačka, Češka, UK, Rumunjska i Poljska.

Iako je u Hrvatskoj u 2016. godini zabilježen najveći pad stope nezaposlenosti u odnosu na prethodnu godinu, zbog kasnijeg početka pozitivnih pomaka, Hrvatska ostaje među članicama s najvećim odmakom stope nezaposlenosti s obzirom na 2008. godinu – lošije su samo Grčka, Španjolska, Cipar i Italija. Hrvatska pripada i među manji broj članica (njih 11) koje su u 2016. godini imale manje zaposlenih i manji kontingent radne snage nego 2008. godine.